

Rapport

Datum: 3 februari 2011

Rapportnummer: 2011/036

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de officier van justitie te Rotterdam de sepotbeslissing in zijn strafzaak waarin hij werd verdacht van medeplichtigheid aan witwassen (verkoop chalet) heeft gemotiveerd met de sepotcode 02 in plaats van de sepotcode 01.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker is directeur/eigenaar van een besloten vennootschap, verder aan te duiden als bedrijf X. Hij is als zodanig bevoegd bedrijf X naar buiten toe in rechte te vertegenwoordigen. Bedrijf X is een groot- en detailhandel in caravans en chalets. De hoofdactiviteit van het bedrijf X is de verkoop van nieuwe chalets. Bij dit bedrijf zijn zeven werknemers in dienst.

2. Verzoeker deed onder meer zaken met A, destijds eigenaar en beheerder van een recreatiepark in de buurt. In dat kader werden er meerdere malen chalets van bedrijf X als showmodellen op kavels van dit recreatiepark geplaatst voor de verkoop. Dit gebeurde ook bij andere parken. Tot het moment van verkoop bleven deze chalets in eigendom van bedrijf X. De niet verkochte chalets blijven op de voorraadlijst van bedrijf X staan.

Bedrijf X is vaste leverancier van ongeveer vijftien recreatieparken en doet daarnaast zaken met 25 andere campings. Er staan een paar honderd chalets en caravans op voorraad.

3. Begin 2008 werd tegen echtpaar Z uit de Randstad een strafrechtelijk onderzoek gestart in verband met onder meer de in hun panden aangetroffen grootschalige hennepkwekerijen. Naar aanleiding van dit onderzoek werd een aparte zaak "Witwassen chalet" gestart.

4. Dit echtpaar Z had een chalet, verder aan te duiden als chalet Y, in gebruik op het terrein van A. In het kader van het strafrechtelijke onderzoek hadden de echtelieden laten weten dit chalet in eigendom te hebben verkregen van verzoeker door periodieke contante betalingen via A te doen. Het betrof hier één van de chalets, die door bedrijf X

op het door A beheerde recreatieterrein waren geplaatst.

5. Verzoeker beëindigde de samenwerking met A in 2006 na diverse betalingsproblemen bij A. In verband hiermee gaf verzoeker opdracht de chalets van bedrijf X, die nog op het recreatieterrein van A stonden te verplaatsen naar een ander terrein. Het chalet Y is toen, ondanks deze opdracht, niet verplaatst. Andere chalets wel.

6. Ook tegen verzoeker heeft een strafrechtelijk onderzoek gelopen ter zake van medeplichtigheid aan witwassen (verkoop chalet Y). Verzoeker werd in verzekering gesteld, maar twee dagen later weer in vrijheid gesteld. De officier van justitie heeft hem eind 2008 schriftelijk meegedeeld dat de zaak van verzoeker is geseponeerd wegens het ontbreken van voldoende wettig bewijs (sepotcode 02).

7. Verzoekers gemachtigde heeft de officier van justitie meerdere keren gevraagd de sepotcode 01 te hanteren. Dit verzoek werd schriftelijk afgewezen. Verzoekers advocaat heeft tegen deze weigering een klacht ingediend bij de Nationale ombudsman. Deze klacht is doorgestuurd naar het Openbaar Ministerie, die gemotiveerd de klacht ongegrond heeft verklaard. Omdat verzoeker zich hiermee niet kan verenigen heeft hij de Nationale ombudsman verzocht zijn klacht in onderzoek te nemen.

Visie verzoeker

1. Verzoeker werd er door het Openbaar Ministerie van verdacht dat hij chalet Y, dat in eigendom toebehoorde aan bedrijf X, waarvan hij directeur/eigenaar is, zou hebben verkocht aan het echtpaar Z. Verzoeker zou zich (via A) door het echtpaar Z hebben laten betalen met van misdrijf afkomstig contant geld.

2. In de strafzaak tegen het echtpaar Z is het chalet Y (op het recreatiepark van A), door de officier van justitie conservatoir in beslag genomen en later ook verbeurd verklaard. Verzoeker heeft vanaf de start van het strafrechtelijk onderzoek tegen zichzelf en tegen echtpaar Z steeds gemotiveerd aangegeven ten onrechte als verdachte te zijn aangemerkt. Hij heeft het chalet nooit aan echtpaar Z verkocht. Evenmin heeft hij gelden ontvangen van het echtpaar Z. of van A met betrekking tot chalet Y.

Ook heeft hij onder overlegging van bewijsstukken aangegeven dat chalet Y altijd eigendom is gebleven van bedrijf X.

3. De raadkamer van de rechtbank heeft verzoekers klaagschrift namens het bedrijf X strekkende tot teruggave van het chalet gegrond verklaard. Bij beschikking herriep de rechtbank de verbeurdverklaring en gelastte de teruggave van het chalet aan bedrijf X. In de betreffende beschikking werd daartoe door de rechtbank onder meer het volgende overwogen:

"De heer Z (van echtpaar Z), onder wie het chalet in beslag is genomen, heeft in de raadkamer expliciet verklaard dat hij daarvan nimmer eigenaar is geweest. Uit de processtukken kan voorts worden afgeleid dat het chalet waarvan de teruggave wordt verzocht, door klaagster (No: bedoeld is bedrijf X) op datum o. rechtstreeks van de fabrikant is gekocht en sindsdien onafgebroken aan haar heeft toebehoord en nog behoort ..."

4. De heer Z was bij de behandeling van genoemd klaagschrift aanwezig en verklaarde onder meer dat hij het chalet Y in gebruik had genomen met toestemming van A, die had gezegd eigenaar te zijn. Hij verklaarde ook verzoeker, die eveneens ter zitting aanwezig was, niet te kennen.

5. Nadat verzoeker bericht had gekregen van de officier van justitie dat de strafzaak tegen verzoeker werd geseponeerd vanwege het ontbreken van voldoende wettig en overtuigend bewijs, verzocht zijn advocaat de officier van justitie de sepotcode 02 te wijzigen in sepotcode 01.

6. De officier van justitie liet daarop in een beknopte reactie weten geen aanleiding te zien voor wijziging. Verzoekers advocaat diende daarop nogmaals maar dit keer een uitgebreid gemotiveerd verzoek om herziening in. Toen een reactie uitbleef schreef hij opnieuw een gemotiveerde brief. De argumenten die verzoekers advocaat daarbij naar voren bracht waren te rubriceren in de volgende categorieën.

Argumenten ter onderbouwing van de stelling dat chalet Y altijd eigendom is gebleven van bedrijf X (factuur caravanbouwer, voorraadlijsten, eindejaarscontrole voorraadlijsten, ontbreken verkoopbevestiging, ontbreken koopovereenkomst, opdracht verplaatsing chalet van het terrein van A naar elders).

Argumenten ter onderbouwing van de stelling dat verzoeker nooit geld heeft ontvangen van echtpaar Z of van A (geen betalingsbewijzen, geen factuur, geen geldstroom richting verzoeker).

Argumenten ter onderbouwing van de stelling dat de verklaringen van de twee verdachten en de getuigen onderling tegenstrijdig zijn. Als voorbeeld wordt genoemd dat uit de verklaringen niet valt af te leiden wanneer, voor welk bedrag, in hoeveel termijnen, op welke wijze en aan wie is betaald. Hierover verklaren de betrokkenen tegenstrijdige dingen.

7. Toen hierop geen reactie kwam wendde verzoeker zich met een klacht tot de Nationale ombudsman. Deze stuurde de klacht door naar de officier van justitie. Bij brief van 13 oktober 2009, liet de officier in een gemotiveerde brief weten geen aanleiding te zien voor herziening van de sepotcode.

8. In reactie hierop liet verzoeker de Nationale ombudsman weten van mening te zijn dat hij in zijn brieven aan de officier van justitie zijn onschuld voldoende aannemelijk had gemaakt. De door de officier van justitie gebruikte verwijzingen naar wat losse onderdelen van het dossier waren naar zijn mening volstrekt ontoereikend ten opzichte van de door zijn raadsman aangedragen consistente, logische en chronologisch juiste feiten in combinatie met de reeds genoemde beschikking van de raadkamer om sepotcode 02 te handhaven. De officier van justitie schoot door niet in te gaan op alle argumenten van

verzoeker tekort in de gegeven motivering van sepotcode 02, aldus verzoeker.

Informatie uit het strafdossier

De Nationale ombudsman heeft kennis genomen van het strafdossier in de zaak van verzoeker en alle correspondentie tussen verzoekers raadsman en de officier van justitie. In dit geval gaat het erom een beoordeling te geven van de wijze waarop de strafzaak is geseponeerd. Het voert te ver om hetgeen in dit dossier staat hier op te nemen. Het dossier is vooral gebruikt om te bezien in hoeverre de door alle partijen genoemde informatie op die manier naar voren is gebracht. De Nationale ombudsman heeft in die zin geen discrepanties aangetroffen.

Informatie uit het klachtdossier bij de officier van justitie

Gebleken is dat de officier van justitie bij de beoordeling van de klacht van verzoeker van 12 augustus en 4 september 2009 in zijn brief van 12 oktober 2009 verwijst naar de aanwijzing sepotgronden van 10 augustus 2009.

Reactie minister van Veiligheid en Justitie

1. In reactie op het onderzoek liet de minister van Veiligheid en Justitie de Nationale ombudsman weten welke feiten en omstandigheden hij in de afweging van belang achtte (zie onder A.) en hoe hij tot zijn beoordeling van de toepasselijke sepotcode was gekomen (zie onder B.). Dit wordt hieronder kort weergegeven.

A. Feiten en omstandigheden

- a. De heer Z heeft in twee verhoren laten weten chalet Y te hebben gekocht voor € 120.000 van het bedrijf dat het chalet heeft gebouwd.
- b. Na onderhandeling met verzoeker en de beheerder van het park, de heer A, zou zijn afgesproken dat € 100.000 zou worden betaald.
- c. De heer Z zou in termijnen betalen aan verzoeker, via de heer A.
- d. Mevrouw Z had verklaard dat zij samen met haar man en de heer A naar verzoeker is geweest in verband met de aankoop. Mevrouw Z meent verzoeker ook te herkennen aan de hand van een foto, waarmee ze geconfronteerd werd.
- e. De heer A verklaarde dat hij echtpaar Z in contact heeft gebracht met verzoeker in verband met het chalet. Verzoeker had aan de heer A bevestigd dat chalet Y was verkocht aan echtpaar Z. Zij namen het chalet op zijn terrein in gebruik. De heer A gaf ook aan dat de contante betalingen van echtpaar Z via hem gedaan werden en dat hij het geld aan verzoeker zou overhandigen. De heer A ontving daar een vergoeding voor van verzoeker.

Ook verklaarde de heer A dat hij eenmaal heeft betaald aan een man met een auto met een Duits kenteken, de heer N. Deze voormalige werknemer van verzoeker verklaarde hierover tijdens een verhoor als getuige dat hij de verkoopbevestiging van de verkoop van het chalet van verzoeker aan echtpaar Z had opgemaakt.

Hij herinnerde zich het echtpaar Z ook. Hij had gezien dat zij met de heer A bij verzoeker in het kantoor waren geweest.

Verder gaf de heer A nog aan dat hij tegenover de gemeente niet duidelijk is geweest dat het chalet niet tot zijn bedrijf behoorde, maar van bedrijf X was.

f. Verzoeker verklaarde tijdens zijn verhoor geen contante betalingen te hebben ontvangen voor het chalet. Verzoeker heeft aangegeven dat hij zaken deed met de heer A en dat deze financiële problemen had. Ook had hij verklaard dat de chalets eigendom bleven van bedrijf X zolang ze niet volledig waren betaald. Verder verklaarde hij dat hij het chalet op de voorraadlijst van bedrijf X had laten staan, als zijnde een niet-verkocht showmodel. Normaliter ontvangen de kopers bij volledige betaling een factuur en bij contante betaling een kwitantie. Verder verklaarde hij het echtpaar Z niet te kennen.

Ten slotte liet hij weten dat in zijn beleving het chalet was verplaatst van het terrein van de heer A naar een park te W.

g. Op 13 augustus 2008 heeft de rechtbank Rotterdam uitspraak gedaan in de strafzaken van de beide echtelieden Z. Zij werden beiden onder meer veroordeeld voor witwassen waaronder door middel van de aankoop van het chalet Y.

h. Tijdens de behandeling van het klaagschrift ter zitting van 10 maart 2009, betreffende het beslag op het chalet, heeft de heer Z verklaard nooit eigenaar van het chalet te zijn geweest en dat hij verzoeker niet kende.

B. Toepasselijke sepotcode

a. De minister liet weten dat de verklaring van de heer Z dat verzoeker altijd het eigendom van het chalet had gehouden slechts betrekking op het eigendomsrecht had en dat hieruit niet de conclusie kon worden getrokken dat verzoeker ten onrechte als verdachte van witwassen was aangemerkt.

b. De minister liet ook weten het standpunt van verzoeker dat de vier genoemde verklaringen onjuist waren, niet te delen. De verklaringen kwamen juist op hoofdpunten overeen en ondersteunen elkaar. Zoals bijvoorbeeld de verwijzing van de heer A naar een oud medewerker van verzoeker. Ook wees de minister op de tapgesprekken van echtpaar Z tijdens welke gesprekken verzoeker (bij zijn voornaam) in verband met het chalet wordt genoemd.

c. Voor de minister betekent het feit dat de heer Z tijdens de raadkamerzitting, na afronding van zijn eigen strafzaak, zijn eerdere verklaring weerspreekt niet dat de verdenking ten aanzien van verzoeker achteraf gezien onjuist is gebleken. De verklaring werd pas door de heer Z gedaan na afronding van zijn eigen strafzaak in eerste aanleg en deze verklaring strookte niet met zijn eerdere verklaringen en niet met die van zijn vrouw en de heren A en N. De minister is om al deze redenen van oordeel dat het College van procureurs-generaal terecht sepotcode 02 hebben toegekend aan verzoeker.

Reactie van verzoeker op die van de minister

1. Verzoeker liet via zijn raadsman in reactie op de brief van de minister van Veiligheid en Justitie onder meer weten dat de minister er ten onrechte van uitgaat dat het voor sepotcode 01 noodzakelijk is dat achteraf uit het strafdossier de onschuld van de verdachte moet blijken. Naar de mening van verzoeker gaat het echter niet om de onschuld te bewijzen maar om de onschuld voldoende aannemelijk te maken.
2. Ook liet verzoeker weten dat de minister ten onrechte het doet voorkomen dat alleen de door verzoeker tijdens de raadkamerzitting van 10 maart 2009 afgelegde verklaring ten grondslag ligt aan de klacht. Verzoeker wijst erop dat hij in zijn correspondentie aan de officier veel meer argumenten naar voren heeft gebracht.
3. Ook weerspreekt verzoeker de stelling van de minister dat de verklaringen van de twee verdachten en twee getuigen in hoofdlijnen overeenkomen en elkaar ondersteunen nu zij op de vragen over de datum van de aankoop van het chalet, de koopprijs, de datum van betaling, aan wie betaald is en in hoeveel termijnen, andere antwoorden hebben gegeven. Naar de mening van verzoeker zijn hun antwoorden niet alleen innerlijk tegenstrijdig, maar spreken elkaar ook nog eens tegen.
4. Verzoeker laat tenslotte kort samengevat weten onthutst te zijn dat de minister zich voor zijn standpunt beroept op innerlijk tegenstrijdige, niet met elkaar overeenkomende, herroepen en dus onbetrouwbare verklaringen van personen die het niet zo nauw nemen met de wettelijke regels in onze rechtsstaat. Verzoeker heeft voldoende materiaal aangedragen op basis waarvan geconcludeerd moet worden dat verzoeker volstrekt te goeder trouw en dus onschuldig is. Verzoeker begrijpt dan ook niet waarom de minister meer waarde hecht aan verklaringen van "criminelen" en geen waarde aan de beslissing van de rechtbank, waarin deze ondubbelzinnig concludeert dat het chalet onafgebroken aan verzoeker heeft behoord.

Beoordeling

5. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van overheidsinstanties feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit brengt met zich mee dat een officier van justitie een juiste code moet toekennen voor een sepotbeslissing, die is

ingegeven door relevante feiten en omstandigheden.

6. Verzoeker klaagt erover dat de officier van justitie de sepotbeslissing in zijn zaak heeft gemotiveerd met sepotcode 02 en niet met sepotcode 01. De officier van justitie heeft daarbij verwezen naar de aanwijzing gebruik sepotgronden van 10 augustus 2009 (2008A029; zie Achtergrond onder II. en III.).

7. In de situatie dat de verdachte terecht als verdachte is aangemerkt maar achteraf wordt vastgesteld dat het onderzoek naar verwachting onvoldoende - aanvullend - bewijs heeft opgeleverd om een veroordeling door de strafrechter te kunnen verkrijgen dan wordt geseponeerd wegens gebrek aan bewijs (sepotcode 02).

8. Zoals ook de minister van Justitie in zijn reactie op het onderzoek heeft aangegeven wordt sepotcode 01 in twee situaties gebruikt.

a. De eerste betreft de situatie waarin (al dan niet achteraf) moet worden geconstateerd dat er op het moment waarop de betrokkene als verdachte werd aangemerkt, daartoe onvoldoende gronden aanwezig waren.

b. De tweede situatie is die waarin de betrokkene aanvankelijk op goede gronden werd aangemerkt als verdachte, maar waarin achteraf wordt vastgesteld dat die gronden niet langer de verdenking rechtvaardigen. In deze situatie komt door nader onderzoek de verdenking geheel te vervallen (zie Achtergrond, onder II.).

9. In artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering is vastgelegd dat iemand slechts als verdachte kan worden aangemerkt indien het vermoeden van schuld steunt op specifieke feiten of omstandigheden van het geval, en dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten redelijk is (zie Achtergrond, onder I.). Dit redelijk vermoeden rechtvaardigt het instellen van een strafrechtelijk onderzoek naar de verdachte, maar is niet gelijk aan de situatie waarin tegen een verdachte zodanig belastend bewijs is verzameld dat een veroordeling mogelijk of aannemelijk lijkt (zie ook rapport Nationale ombudsman 2008/278).

10. Allereerst is daarom de vraag aan de orde of verzoeker aanvankelijk terecht als verdachte is aangemerkt. De Nationale ombudsman is van oordeel dat er aanvankelijk voldoende aanwijzingen waren naar objectieve maatstaven gemeten om tot een verdenking van verzoeker te kunnen komen. Nu verzoeker zelf ook in zijn verzoekschrift heeft aangegeven dat hij dit niet betwist gaat de Nationale ombudsman er van uit dat verzoeker aanvankelijk terecht als verdachte is aangemerkt. De eerste situatie van sepotcode 01 heeft zich in dit geval niet voorgedaan.

11.1. De tweede situatie van sepotcode 01 is die waarin achteraf wordt vastgesteld dat de feiten en omstandigheden van een zaak niet langer de verdenking rechtvaardigen, bijvoorbeeld omdat er een valse aangifte tegen die persoon is gedaan. Met andere

woorden in dit geval moet er getoetst worden of er ook in de loop van het strafrechtelijke onderzoek geen feiten of omstandigheden zijn gebleken op grond waarvan het redelijk vermoeden van schuld van verzoeker in de zin van artikel 27 lid 1 Sv is komen te vervallen.

11.2. De Nationale ombudsman is van oordeel dat niet kan worden gezegd dat achteraf de onschuld van verzoeker voldoende aannemelijk is geworden. Hoewel de raadsman van verzoeker vele argumenten aanvoert ter ontlasting van verzoeker gaat het hier puur om de vraag of in dit geval het redelijk vermoeden van schuld lopende het onderzoek is komen te vervallen. Naar de mening van de Nationale ombudsman is de raadsman met zijn zeer uitgebreide argumentatie er niet in geslaagd de onschuld van verzoeker voldoende aannemelijk te maken.

11.3. Zo benadrukt de raadsman op grond van allerlei argumenten dat verzoeker ten onrechte als verdachte is aangemerkt. Hij komt met argumenten op grond waarvan duidelijk zou zijn dat het eigendom van chalet Y altijd bij bedrijf X is gebleven. Ook wijst hij erop dat er geen materiële bewijzen zijn dat verzoeker geld heeft ontvangen voor de verkoop.

Deze argumenten leggen echter weinig gewicht in de schaal. Het eigendom zou volgens verzoekers eigen verklaring pas overgaan na betaling van het totale bedrag. Dat tussentijds het chalet nog op de voorraadlijsten van bedrijf X stond zegt daarom niets. Evenmin zijn de argumenten dat verzoeker geen geld heeft ontvangen omdat dit niet uit zijn boekhouding blijkt (geen factuur aanwezig, geen geldstroom, geen overboeking e.d.) niet veelzeggend. Immers een kenmerk van witwassen is juist dat dit niet te traceren is via schriftelijke vastlegging.

Waar de raadsman de nadruk legt op de onderlinge verschillen in de verklaringen van de twee verdachten en de overige getuigen, gaat het er hier juist om of zij op hoofdlijnen wel hetzelfde ten aanzien van verzoeker hebben verklaard en dat dit ook achteraf gezien de verdenking in stand laat.

11.4. Met de minister van Veiligheid en Justitie is de Nationale ombudsman dan ook van oordeel dat hier niet kan worden gesproken van valse en evident onjuiste verklaringen van de heer Z. of de heer A of andere betrokkenen zodat deze terzijde moeten worden geschoven. Er zijn verschillen in de verklaringen maar op hoofdlijnen zijn er belangrijke overeenkomsten. Zo wordt verzoeker door iedereen genoemd als betrokken bij de verkoop van het chalet. Ook wordt voormalig werknemer N. die in dienst was bij verzoeker, in de verschillende verklaringen genoemd als iemand aan wie tenminste eenmalig een geldbedrag in contanten is betaald.

11.5. Ook uit het tapverslag van een telefoongesprek tussen echtelieden Z blijkt dat zij verzoeker kennen, zij noemen hem bij de voornaam in verband met het chalet. Verzoeker

heeft hiertegen niets steekhoudends ingebracht.

Dat de verklaring van Z (afgelegd na afronding van zijn eigen strafzaak in eerste aanleg) dat hij verzoeker niet kent en het chalet altijd eigendom van verzoeker is geweest (afgelegd tijdens de rechtbankzitting over het beslag op het chalet) niets afdoet aan de eerdere belastende verklaringen van Z en van de anderen kan de Nationale ombudsman begrijpen. Ook verwijzing hiernaar door verzoeker werpt geen ander licht op de zaak. Dat Z verzoeker niet kende komt ongeloofwaardig over in het licht van het hiervoor aangehaalde tapverslag.

12. Op grond van de argumenten genoemd hiervoor onder 8 komt de Nationale ombudsman tot het oordeel dat de officier van justitie bij het seponeren van verzoekers zaak op grond van code 02 voldoende en terechte argumenten naar voren heeft gebracht ter onderbouwing van zijn beslissing. Daarom kan niet worden gezegd dat de officier van justitie in strijd met het motiveringsvereiste heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de officier van justitie uit Rotterdam is niet gegrond.

Onderzoek

Op 23 oktober 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van de officier van justitie in Rotterdam.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Veiligheid en Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Veiligheid en Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

De minister maakte van die gelegenheid geen gebruik. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

De minister van Veiligheid en Justitie gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

Verzoekschrift gemachtigde verzoeker van 23 oktober 2010.

Brief arrondissementsparket Rotterdam 4 februari 2010.

Reactie minister van Justitie van 30 juni 2010.

Complete strafdossier verdachte H. en S.

Brief van gemachtigde van verzoeker van 12 maart 2009 aan officier van justitie.

Brief van 12 mei 2009 van gemachtigde van verzoeker aan officier van justitie.

Brief van gemachtigde verzoeker van 12 augustus 2009 aan officier van justitie.

Brief van gemachtigde van verzoeker van 4 september 2009 aan officier van justitie.

Brief van 13 oktober 2009 van officier van justitie aan verzoeker.

Brief van advocaat verzoeker aan officier van justitie van 26 januari 2009 met verzoek sepot en opheffing beslag.

Beschikking rechtbank Rotterdam 10 maart 2009 inzake herroeping verbeurdverklaring chalet en gelasting teruggave aan bedrijf X.

Reactie advocaat van verzoeker op reactie minister van Justitie van 8 september 2010.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

I. Wetboek van Strafvordering

Artikel 27 lid 1

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Dit artikel stelt aan de mate van verdenking niet de eis van een "ernstig" vermoeden, maar eist wél dat het vermoeden van schuld (het "gedaan hebben") moet steunen op feiten of omstandigheden en dat dit vermoeden bovendien naar objectieve maatstaven gemeten "redelijk" dient te zijn, dat wil zeggen "niet enkel in de oogen van den opsporingsambtenaar doch redelijk op zichzelf" (Memorie van Toelichting). Een redelijk vermoeden alleen op basis van subjectief inzicht is niet voldoende."

II Instructie sepotgronden (1999) van het College van procureurs-generaal

"1. Ingevolge artikel 167, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering en - in het geval dat een gerechtelijk vooronderzoek heeft plaatsgevonden - ingevolge artikel 242, tweede lid van dat wetboek kan de officier van justitie, (ook) op gronden aan het algemeen belang ontleend, van (verdere) vervolging afzien. In de genoemde artikelen is het opportuniteitsbeginsel vastgelegd.

2. Er zijn twee categorieën van sepotgronden, te weten:

- het technisch sepot of haalbaarheidssepot; de verwachting is dat een vervolging niet tot een veroordeling zal leiden. Hiervan zal onder meer sprake zijn bij het ontbreken van voldoende wettig bewijs, of bij niet-strafbaarheid van daad of dader;

- het beleidssepot of opportuniteitssepot;

hoewel er een gegronde verwachting is dat de zaak, indien zij aan de rechter zou worden voorgelegd, tot een veroordeling zou leiden, wordt toch op niet-technische gronden afgezien van vervolging. Te denken valt aan situaties waarbij sprake is van een gering strafbaar feit, het een oud feit betreft, de verdachte een hoge leeftijd heeft, zijn gezondheidstoestand te wensen overlaat, wanneer hij een "first offender" is, wanneer een wetwijziging in voorbereiding is die de strafbaarheid aan de gedraging ontnemt, enz.

3. In de Instructie sepotgronden (1999) van het College van procureurs-generaal zijn onder meer de volgende sepotcodes ontwikkeld.

01-06 Technische sepots

Toelichting Code 01 (ten onrechte als verdachte vermeld)

Iemand wordt achteraf ten onrechte als verdachte aangemerkt als gevolg van (administratieve) fouten van politie of parket, dan wel omdat op het moment van inboeking nog niet vast stond wie als verdachte moest worden beschouwd, dan wel omdat later blijkt dat de betreffende persoon ten onrechte als verdacht is aangemerkt, bijvoorbeeld na valse aangifte e.d.

Code 02 (onvoldoende bewijs)

Hieronder valt onvoldoende of niet overtuigend bewezen."

III Aanwijzing sepotgronden van 10 augustus 2009 (2008A029) door het Openbaar Ministerie

Op 10 augustus 2009 heeft het College van procureurs-generaal een vernieuwde Aanwijzing gebruik sepotgronden vastgesteld. Daarin is bij code 01 de volgende toelichting opgenomen:

"iemand wordt achteraf ten onrechte als verdachte aangemerkt als gevolg van persoonsverwisseling, bij administratieve fouten van politie of parket (verkeerde inboeking) of wanneer op een andere wijze later blijkt dat de betreffende persoon ten onrechte als verdacht is aangemerkt, bijvoorbeeld na valse aangifte.

deze sepotgrond dient (ook) gebruikt te worden voor die gevallen waarin aanvankelijk een verdenking op - op zichzelf - goede gronden is gerezen, maar nadien het opsporingsonderzoek heeft geleid tot het resultaat dat voldoende aannemelijk is geworden dat de verdachte onschuldig is aan het feit waarop de verdenking betrekking had."